RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

‘Het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba onder de loep’

Onderzoek naar de actuele stand van zaken en naar de opvolging van de aanbevelingen uit het rapport ‘Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden’ (2015)

‘Het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba onder de loep’

Onderzoek naar de actuele stand van zaken en naar de opvolging van de aanbevelingen uit het rapport ‘Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden’ (2015)

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving
Juni 2023

www.raadrechtshandhaving.com

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Gebruikte afkortingen 5
Voorwoord 6
Inleiding, samenvatting, conclusies en aanbevelingen 7
Inleiding 7
Samenvatting 7
Het strafrechtelijk beslag in de praktijk 7
Opvolging aanbevelingen uit 2015 8
Conclusies 9
Aanbevelingen 9
Hoofdstuk 1 11
Aanleiding, doelstelling, vraagstelling en uitvoering van het onderzoek 11
1.1 Aanleiding 11
1.2 Doelstelling 11
1.3 Centrale vraagstelling en deelvragen 12
1.4 Uitvoering van het onderzoek 12
1.4.1 Toelichting gebruikte begrippen (begripsbepaling) 12
1.4.2 Afbakening 13
1.4.3 Methode van onderzoek 14
1.4.4 Toetskader 15
1.5 Leeswijzer 15
Hoofdstuk 2 16
Het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba onder de loep 16
2.1 De voortrekkersrol van het 'ketenoverleg beslag Bonaire' 16
2.1.1 Taken en verantwoordelijkheden van de partijen betrokken bij het ketenoverleg 17
2.1.2 Activiteiten en behaalde resultaten van het ketenoverleg 17
2.2 Uitvoering strafrechtelijk beslag in de praktijk 19
2.2.1 KPCN Bonaire 19
2.2.2 KPCN Sint Eustatius 21
2.2.3 KPCN Saba 22
2.2.4 Douane van de Belastingdienst CN 24
2.2.5 KMar 25
2.2.6 OM BES 26
2.2.7 De griffie Bonaire 27
Hoofdstuk 3 28
De opvolging van de aanbevelingen uit de rapportage over strafrechtelijk beslag (2015) nader bekeken 28
3.1 Aanbevelingen aan de werkgroep beslaghuis 28

3.2 Aanbeveling aan het KPCN 30
3.3 Aanbeveling aan de KMar 31
3.4 Aanbeveling aan het OM BES 31
Hoofdstuk 4 32
Analyse, beantwoording centrale vraagstelling (conclusies) en aanbevelingen 32
4.1 Analyse van het strafrechtelijk beslag in de praktijk 32
4.2 Analyse van de opvolging van de aanbevelingen uit de rapportage van 2015 34
4.3 Beantwoording centrale vraagstelling (conclusies) 34
4.4 Aanbevelingen 35
Bijlage 1 Aanbevelingen rapport 2015 36
Bijlage 2 Beleidsreactie op rapport 2015 37
Bijlage 3 Aspecten van toezicht (Toetskader) 39
Bijlage 4 Wetsartikelen Strafvordering BES (Inbeslagneming) 42

Gebruikte afkortingen

BCN	Belastingdienst Caribisch Nederland
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BPZ	Basispolitiezorg
BVO	Bewijs van ontvangst
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
CN	Caribisch Nederland
JenV	Justitie en Veiligheid
KBB	Ketenbeslag Huis Bonaire
KMar	Koninklijke Marechaussee
KPCN	Korps Politie Caribisch Nederland
KVI	Kennisgeving van inbeslagneming
OM	Openbaar Ministerie
Sv	Strafvordering

Voorwoord

Dit rapport van de Raad voor de rechtshandhaving gaat over de stand van zaken van het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Ook neemt dit rapport de aanbevelingen uit de rapportage van 2015 over strafrechtelijk beslag onder de loep.

Het strafrechtelijk beslag is een proces dat niet in het middelpunt van de belangstelling staat, maar dat wel essentieel is en goed georganiseerd moet zijn. Opsporingsinstanties nemen regelmatig goederen in beslag zoals (vals) geld, drugs, wapens en auto's. Deze goederen dienen na inbeslagname op de juiste wijze geregistreerd, beheerd en eventueel vernietigd te worden.

Zeker bij goederen als wapens en drugs is het van belang dat deze geen schade meer kunnen aanrichten in de samenleving. De uitvoering van het strafrechtelijk beslag raakt tevens aan de integriteit van de betrokken organisaties en vereist alleen daarom al om een kwalitatief goede (dus zorgvuldige) uitvoering.

De Raad voor de rechtshandhaving concludeert op basis van de uitkomsten van dit onderzoek dat het proces van strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba in de praktijk goed verloopt. Dit is, zoals uit deze rapportage blijkt, vooral te danken aan diverse initiatieven die zijn genomen om dit proces te verbeteren. Het verheugt de Raad ook dat organisaties elkaar goed weten te vinden en daarbij op een positieve en pragmatische manier samenwerken. Het Papiamentse spreekwoord *'Un man ta laba otro, tur dos ta bira limpi'*[1] blijkt ook hier van toepassing.

Ten slotte wil de Raad iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan dit onderzoek daarvoor bedanken.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. M.I. Koelewijn, voorzitter

Mr. M.R. Clarinda

Mr. L.M. Virginia

[1] Letterlijk: 'Als de ene hand de andere wast, worden ze beide schoon'. Oftewel: wie samenwerkt, bereikt meer.

Inleiding, samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Inleiding

In dit onderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving[2] naar het strafrechtelijk beslag staan twee vragen centraal die verwoord zijn in de centrale vraagstelling. Dat zijn de navolgende vragen:

1. *Hoe ziet het proces van het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden er thans in de praktijk uit?*
2. *In hoeverre is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van 2015 over het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden?*

Door de beantwoording van deze vragen wil de Raad een helder en actueel beeld schetsen van het proces van het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES). Het uiteindelijke doel van deze rapportage en de aanbevelingen die daaruit volgen is om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren.

Samenvatting

Het strafrechtelijk beslag in de praktijk

Het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden is ten opzichte van de situatie die de Raad in 2015 aantrof sterk verbeterd en verloopt nu in de praktijk goed. Daar waar het beslag in 2015 zich kenmerkte door tal van afzonderlijke activiteiten (die veelal nog in ontwikkeling waren), die tamelijk willekeurig uitgevoerd werden door diverse functionarissen en die over het algemeen geen duidelijke samenhang hadden, is dat op dit moment (2022/2023) anders.

De werkgroep 'ketenoverleg beslag' heeft op Bonaire een belangrijke functie als aanjager bij het op orde krijgen van het strafrechtelijk beslag. De werkgroep heeft zich ingezet voor de aanstelling van een beslagmedewerker bij het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN). Deze beslagmedewerker heeft volgens alle betrokkenen een belangrijke meerwaarde bij het goed (laten) uitvoeren van het strafrechtelijk beslag. Deze functie wordt thans op tijdelijke basis ingevuld. Om het beslag op het gewenste niveau te houden is een permanente invulling van deze functie noodzakelijk.

Zowel bij het KPCN, de douane, de Koninklijke Marechaussee (KMar) en het Openbaar Ministerie (OM) wordt nadrukkelijk gestuurd op de realisatie van een goede uitvoering van strafrechtelijk beslag binnen afgesproken kaders op basis van (vastgestelde) procedures en plannen. De Raad stelt daarbij vast dat bij de betrokken organisaties mede hierdoor sprake is van een duidelijke rolverdeling tussen functionarissen met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden, van duidelijke samenwerking en communicatie en goede en deugdelijke opslag en registratie. De goede kwaliteit van de taakuitvoering is mede te danken aan het in samenhang uitvoeren van deze aspecten binnen deze organisaties.

Aandacht is nodig voor de capaciteit binnen het OM die thans beschikbaar is voor de uitvoering van het strafrechtelijk beslag. Ook is het noodzakelijk om de problematiek waartegen de uitvoeringspraktijk op Sint Eustatius en Saba in de praktijk aanloopt kritisch onder de loep te nemen.

[2] Waar in deze rapportage gesproken wordt over de Raad is bedoeld 'De Raad voor de rechtshandhaving'. De Raad is op grond van artikel 3 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving belast met de algemene inspectie van de organisaties van de justitiële keten in Curaçao, in Sint Maarten en in Nederland voor wat betreft Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De Raad kijkt daarbij naar de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitvoering, en het beheer van de organisaties en naar de justitiële samenwerking tussen de landen.

Het is in de optiek van de Raad noodzakelijk om deze aandachtspunten serieus tegen het licht te houden omdat deze op termijn een probleem kunnen opleveren voor de kwaliteit van de taakuitvoering.

Opvolging aanbevelingen uit 2015

De aanbevelingen uit 2015[3] zijn op één na allemaal opgevolgd. Ook hieruit is de vooruitgang van de kwaliteit van de taakuitvoering af te leiden.

Eén aanbeveling ten aanzien van het op basis van de wettelijke taken van de griffie randvoorwaarden creëren die het mogelijk maken dat de griffie (van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie) haar taken uitvoert in overeenstemming met de wetgeving is niet opgevolgd. Dat de uitvoering van de strafrechtelijke inbeslagneming in de praktijk deels op andere wijze is vormgegeven dan de wetgever heeft bedoeld, is vooral ingegeven door overwegingen van praktische aard. Het niet opvolgen van deze aanbeveling leidt in de praktijk niet tot problemen in de uitvoering.[4]

De Raad constateert daarbij wel dat de wettelijke taken (en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden) die door andere organisaties dan de griffie worden uitgevoerd niet ondubbelzinnig belegd en geborgd zijn.

De Raad heeft de stand van zaken ten aanzien van de opvolging van zijn aanbevelingen uit 2015 verwerkt in onderstaande tabel:[5]

1. Aan de (toenmalige) werkgroep beslaghuis	Bespreek uitvoering van wettelijke taken van de griffie en zorg bij overdracht van taken voor juridische basis.	
2. idem	Bespreek mogelijkheid/haalbaarheid van één bewaarlocatie	
3. idem	Stel vast en borg procedures die de tijdige afhandeling bevorderen	
KPCN	Zorg voor één integraal overzicht van alle door de medewerkers van het korps inbeslaggenomen goederen	
KMar	Vermijd zo veel mogelijk tijdelijke opslag (buiten beveiligde opslaglocaties) van risicovolle voorwerpen	
OM BES	Controleer steekproefsgewijs partijen van te vernietigen verdovende middelen	

[3] Uit de rapportage: 'Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden' (2015).

[4] Zie hierover paragraaf 2.2.7 'De griffie Bonaire'.

[5] De tabel biedt een compact beeld. Rood betekent dat de aanbeveling niet is opgevolgd, groen betekent dat de aanbeveling is opgevolgd. Voor het precieze en volledige beeld verwijst de Raad naar de tekst van hoofdstuk 3 van dit rapport.

Conclusies

Beantwoording centrale vraagstelling (conclusies)

Hoe ziet het proces van het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden er in de praktijk uit?

A. *Het proces van strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden verloopt in de praktijk goed. De initiatieven die zijn genomen werpen hun vruchten af, waarbij met name de (tijdelijke) aanstelling van de beslagmedewerker bij het KPCN zijn waarde heeft bewezen.*
B. *De invulling van de taken van strafrechtelijke inbeslagname is (deels) anders dan door de wetgever is aangegeven. Dit leidt in de praktijk niet tot problemen.*
C. *Hoewel de praktijk van de strafrechtelijke inbeslagname goed verloopt, zijn er aandachtspunten die op termijn knelpunten kunnen opleveren. Dit zijn de capaciteit van het OM en de kennis, ervaring én middelen op het vlak van strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba.*

2. In hoeverre is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van 2015 over het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden?

De aanbeveling om het strafrechtelijk beslag in lijn te brengen met de wetgeving óf een juridische basis te leggen voor de uitvoeringspraktijk is niet overgenomen. De overige aanbevelingen uit de rapportage van 2015 zijn overgenomen en hebben mede bijgedragen aan een goede invulling van het strafrechtelijk beslag.

Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek doet de Raad de volgende aanbevelingen aan de minister van JenV[6]:

Ten aanzien van de minister van JenV

1. *Stel financiële middelen beschikbaar om de functie van beslagmedewerker (1fte) te borgen in de vaste formatie bij het KPCN.*
2. *Zorg voor een wettelijke basis voor zover in de uitvoeringspraktijk van het strafrechtelijk beslag de wettelijke taken van de griffie zijn overgedragen aan andere organisaties.*

[6] Op grond van artikel 30, derde lid, van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving richt de Raad zijn aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid, ook als de feitelijke opvolging daarvan (deels) op de weg van de uitvoeringsorganisaties ligt.

Ten aanzien van het OM BES

3. *Overweeg extra capaciteit binnen het OM vrij te maken voor een goede uitvoering van het strafrechtelijk beslag. Zorg dat de tijd om beslissingen te nemen en terug te koppelen over het beslag niet (verder) oploopt. Koppel uiterlijk eind 2023 aan de Raad voor de rechtshandhaving terug wat met deze aanbeveling is gedaan.*

Ten aanzien van het KPCN

4. *Kijk kritisch naar de uitvoeringspraktijk van het strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba. Ga met de basisteams van Sint Eustatius en Saba in gesprek over mogelijke kwetsbaarheden en kijk wat binnen de bestaande mogelijkheden van het KPCN mogelijk is om potentiële knelpunten te voorkomen. Koppel uiterlijk eind 2023 aan de Raad voor de rechtshandhaving terug wat met deze aanbeveling is gedaan.*

Hoofdstuk 1

Aanleiding, doelstelling, vraagstelling en uitvoering van het onderzoek

1.1 Aanleiding

De Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) is belast met de algemene inspectie van de organisaties van de justitiële keten in Curaçao, in Sint Maarten en in Caribisch Nederland. De Raad kijkt daarbij naar de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitvoering, het beheer van de organisaties en naar de justitiële samenwerking tussen de landen. In zijn Jaarplan 2022 heeft de Raad aangekondigd dat hij onderzoek zal doen naar de opvolging van zijn aanbevelingen uit zijn rapport 'Strafrechtelijk beslag op de BES eilanden' uit 2015.[7]

De Raad heeft gemeend dat alléén een onderzoek naar de opvolging van aanbevelingen uit 2015 aan de huidige uitvoeringspraktijk geen recht zou doen. Daarom heeft de Raad in dit onderzoek allereerst de huidige uitvoeringspraktijk van de strafrechtelijke inbeslagname onderzocht en vervolgens onderzocht wat er van de aanbevelingen uit 2015 is terechtgekomen. Op deze wijze is een compleet beeld verkregen.

1.2 Doelstelling

De Raad heeft met dit onderzoek een tweeledig doel. Allereerst wil de Raad met dit onderzoek in kaart brengen hoe het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden thans feitelijk functioneert om daarmee, voor zover mogelijk, een uitspraak te doen over de kwaliteit van de taakuitvoering.

Tevens wil de Raad met dit onderzoek antwoord geven op de vraag of, en zo ja in hoeverre, de aanbevelingen uit het rapport uit 2015 over het strafrechtelijk beslag zijn opgevolgd. Daarbij gaat het om maatregelen die naar aanleiding van de aanbevelingen zijn aangekondigd en om concrete acties die zijn ondernomen naar aanleiding van deze aanbevelingen. Daarbij is ook de reactie van de minister van Veiligheid en Justitie op de rapportage uit 2015 betrokken.[8] Door eerst de actuele situatie te beschrijven, kan goed in beeld worden gebracht wat van de aanbevelingen uit 2015 is terechtgekomen.

Het uiteindelijke doel van dit onderzoek is om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren.

[7] Zie bijlage 1. Aanbevelingen uit de rapportage 'Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden' (2015).
[8] Zie bijlage 2. Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 29 279, nr. 322.

1.3 Centrale vraagstelling en deelvragen

De centrale vraagstelling bestaat uit twee vragen en luidt als volgt:

1.	*Hoe ziet het proces van het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden er thans in de praktijk uit?*
2.	*In hoeverre is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van 2015 over het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden?*

Voor de beantwoording van de eerste vraag van de centrale vraagstelling zijn door de Raad de volgende deelvragen opgesteld:

1. Hoe krijgt in de praktijk de sturing op het strafrechtelijk beslag vorm?
2. Hoe krijgt in de praktijk de samenwerking tussen betrokken organisaties binnen het strafrechtelijk beslag vorm?
3. Beschikken in de praktijk de betrokken organisaties over de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van hun taken in het kader van het strafrechtelijk beslag?
4. Beschikken in de praktijk de betrokken organisaties over de middelen (personeel, materieel, geld) die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van hun taken in het kader van het strafrechtelijk beslag?

Om de tweede vraag van de centrale vraagstelling te beantwoorden, heeft de Raad de volgende deelvragen geformuleerd:

1. In hoeverre zijn naar aanleiding van de aanbevelingen maatregelen aangekondigd?
2. In hoeverre zijn die maatregelen ingevoerd?
3. In hoeverre worden die maatregelen uitgevoerd?
4. In hoeverre, door wie en op welke wijze wordt hierop (ad 1, 2 en 3) gestuurd?
5. Welke knelpunten doen zich bij de opvolging en/of sturing eventueel voor?

1.4 Uitvoering van het onderzoek

1.4.1 Toelichting gebruikte begrippen (begripsbepaling)

Inbeslagneming (inbeslagname)

Onder strafrechtelijk beslag wordt verstaan beslag dat in het kader van strafvordering (Sv) BES door of namens het Openbaar Ministerie wordt gelegd.

De volgende typen van beslag kunnen worden onderscheiden:

- een strafvorderlijk klassiek beslag op (specifieke) voorwerpen voor waarheidsvinding, het aantonen van de omvang van het wederrechtelijk verkregen voordeel, verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer (art. 119 Sv BES)[9];
- een strafvorderlijk conservatoir verhaalsbeslag (art. 119a Sv BES)[10] op voorwerpen voor het ontnemen van wederrechtelijk verkregen voordeel;
- een strafvorderlijk executoriaal verhaalsbeslag (art. 629a Sv BES)[11].

[9] Zie bijlage 4: 'Wetsartikelen Strafvordering BES' (Beslagneming).
[10] Ibidem.
11 Ibidem.

Het proces van inbeslagneming

Het proces van inbeslagneming is een ketenproces waarin ten aanzien van een specifiek goed (of specifieke groep goederen) diverse volgtijdelijke handelingen moeten plaatsvinden, die in verschillende stadia binnen het proces moeten worden verricht door afzonderlijke partijen (de ketenpartners).

Voorwerpen en goederen

In deze rapportage worden de termen 'goederen' en 'voorwerpen' (zonder onderscheid) naast elkaar gebruikt.

1.4.2 Afbakening

Bonaire, Sint Eustatius en Saba

In dit onderzoek richt de Raad zich op het beslagproces zoals dat is vormgegeven en wordt uitgevoerd op de BES-eilanden in de periode 2015 tot en met januari 2023.

Proces

Voor zover dit onderzoek betrekking heeft op het proces van inbeslagneming, is gekeken naar het proces dat begint bij de feitelijke inbeslagname van een specifiek goed (of groep goederen) en eindigt nadat uitvoering is gegeven aan de finale beslissing die over het beslag is genomen.

Goederen/voorwerpen

Dit onderzoek beperkt zich vooral tot de typen in beslag genomen voorwerpen/goederen die de meeste risico's met zich mee brengen. Dit betreft de volgende categorieën:

- verdovende middelen;
- vuurwapens;
- voertuigen.

Daarnaast is bij dit onderzoek ook geïnformeerd naar de inbeslagname van geld (biljetten, munten), overige waardevolle goederen en planten en dieren die vallen onder de CITES[12]-wetgeving.

Actoren

Er zijn verschillende overheidsorganisaties die vanuit hun eigen rol zijn betrokken bij het proces van strafrechtelijke inbeslagname op de BES-eilanden. In dit onderzoek beperkt de Raad zich tot de ketenpartners die goederen in beslag nemen en afhandelen op het grondgebied van de BES-eilanden. Dit betreft onderstaande organisaties:

- het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN), waaronder de Basispolitiezorg (BPZ) en de afdeling opsporing;
- de Koninklijke Marechaussee (KMar);
- het Openbaar Ministerie (OM) BES;
- het Gemeenschappelijk Hof;
- de Douane van de Belastingdienst Caribisch Nederland.

[12] Het CITES-verdrag (Convention on International Trade in Endangered Species of wild flora and fauna) is een internationale overeenkomst, die in 1974 werd gesloten. Het doel van het CITES-verdrag is het uitsterven van dier- plantensoorten als gevolg van de handel in de soorten te voorkomen.

Afbakening van de focus

De Raad heeft geen onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid van de beslissingen die zijn genomen in het ketenproces inbeslagneming door het OM en/of de rechter. Ook de inhoudelijke kwaliteit van de documentatie, zoals het proces-verbaal, de Kennisgeving van Inbeslagneming (KVI) enz., blijft buiten de scope van dit onderzoek.

1.4.3 Methode van onderzoek

Literatuurstudie

De Raad heeft met het oog op de opstelling van het toetskader (zie paragraaf 1.4.3) kennisgenomen van relevante literatuur. Dit betrof vooral wet- en regelgeving. Ook zijn documenten betreffende het functioneren van de strafrechtelijke keten op de BES-eilanden bestudeerd.

Documentstudie

De Raad heeft alle relevante documenten opgevraagd. Uit deze documenten heeft de Raad afgeleid welke procedures en middelen door de ketenpartners zijn bepaald met het oog op de uitvoering van de wet- en regelgeving. De documentenstudie heeft inzicht geboden in de mate van beschikbaarheid en bruikbaarheid van de procedures en middelen, zoals de bewaarlocaties.

Interviews

Er zijn gesprekken gehouden met medewerkers van de betrokken organisaties. Om een goed beeld te krijgen zijn functionarissen geïnterviewd die vanuit verschillende verantwoordelijkheden betrokken zijn bij het proces van inbeslagname.

Bezoek locaties

De Raad heeft verschillende locaties bezocht waar in beslag genomen goederen worden bewaard. Daarmee heeft de Raad vastgesteld of deze locaties inderdaad beschikbaar zijn en toegerust zijn voor hun functie. Daarnaast is op deze locaties gekeken of de bewaring van deze goederen in overeenstemming is met de wet- en regelgeving en interne procedures.

Analyse

Alle informatie is geanalyseerd aan de hand van het toetsingskader (zie hierna paragraaf 1.4.4).

Validatie interviews en rapportage

In het kader van hoor en wederhoor zijn alle interviewverslagen voorgelegd aan de geïnterviewde functionarissen. Hun opmerkingen zijn verwerkt. De bevindingen van het onderzoek zijn voorgelegd aan inhoudelijk deskundige functionarissen van de betrokken organisaties voor een check op de feiten conform artikel 30, lid 2, Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving.

Rapportage

De onderzoeksbevindingen, afgezet tegen het toetskader, dragen gezamenlijk bij aan een beeld van de aanpak van inbeslagneming. De uitkomsten die dit heeft opgeleverd, zijn weergegeven in dit rapport.

1.4.4 Toetskader

Voor de beantwoording en beoordeling van de onderzoeksvragen heeft de Raad de volgende kaders gebruikt:

- Voor de eerste vraag van de centrale vraagstelling - waarbij de (kwaliteit van de) taakuitvoering in de praktijk centraal staat - is getoetst aan de toezichtsaspecten 'governance' (sturing), 'informatievoorziening', 'samenwerking' en 'toerusting'.[13]
- Voor de tweede vraag van de centrale vraagstelling is getoetst aan de aanbevelingen van het rapport uit 2015 en de beleidsreactie van de minister daarop. Vervolgens zijn de aanbevelingen uit 2015 tegen het licht gehouden van de actuele stand van zaken in2022/2023.

1.5 Leeswijzer

Na dit eerste hoofdstuk beschrijft de Raad in **hoofdstuk 2** wat de actuele stand van zaken is wat betreft het strafrechtelijk beslag. Daarbij wordt allereerst stilgestaan bij de werkgroep 'Ketenoverleg beslag Bonaire'. Dit ketenoverleg, zo blijkt uit de bevindingen, heeft een belangrijke rol als aanjager van diverse initiatieven gespeeld. Vervolgens wordt de stand van zaken bij het KPCN op Bonaire, Sint Eustatius en Saba beschreven. Daarna volgen de bevindingen ten aanzien van de douane, de KMar en het OM. Ook wordt gekeken naar de rol van de griffie op Bonaire.

In **hoofdstuk 3** staat de opvolging van de aanbevelingen uit de eerdergenoemde rapportage van de Raad over beslag uit 2015 centraal. Bij elk van de aanbevelingen wordt (kort) de stand van zaken beschreven en de mate van opvolging van de desbetreffende aanbeveling.

Ten slotte komen de analyse van de bevindingen, de beantwoording van de centrale vraagstelling (conclusies) en een zestal aanbevelingen aan bod in **hoofdstuk 4**.

[13] Inzicht in de praktijk van de taakuitvoering (om daarmee een uitspraak te kunnen doen over de kwaliteit van de taakuitvoering) hangt dikwijls samen met de toezichtaspecten governance ('sturing'), informatievoorziening, samenwerking en toerusting. Deze toezichtsaspecten staan centraal in (de vraagstelling bij) het tweede deel van dit onderzoek. Voor een uitleg op hoofdlijnen van deze toezichtsaspecten. Zie bijlage 3.

Hoofdstuk 2

Het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba onder de loep

2.1 De voortrekkersrol van het 'ketenoverleg beslag Bonaire'

Om een helder actueel beeld te schetsen van de organisatie van het strafrechtelijk beslag op Bonaire, worden allereerst de activiteiten van de werkgroep 'ketenoverleg beslag Bonaire' (hierna: ketenoverleg) beschreven. Het ketenoverleg heeft op Bonaire een belangrijke functie als aanjager bij het op orde krijgen van het strafrechtelijk beslag.

In het ketenoverleg beslag Bonaire zijn sinds 2018[14] verschillende vertegenwoordigers van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie[15] (waaronder o.a. het Gerecht), het OM en het KPCN verenigd. Doel van het ketenoverleg is om de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op het vlak van beslag (en bewaring) in goede afstemming tussen de betrokken ketenpartners te realiseren.

'Het beoogde einddoel is dat er in de uitvoering sprake is van een optimale ketensamenwerking.'[16]

Uiteindelijk moet het ketenoverleg leiden tot de realisatie van - naar Europees Nederlands model – een Ketenbeslag Huis voor Bonaire. Dit Ketenbeslag Huis Bonaire (KBB) wil voor de strafrechtketen het loket zijn dat de uitvoering van het vervoer, de opslag en de verwerking van inbeslaggenomen goederen regelt.

Betrokken partners zijn zonder uitzondering enthousiast over de voortrekkersrol die het ketenoverleg vervult met betrekking tot het organiseren van het strafrechtelijk beslag. Daarbij wordt met name het initiatief genoemd om (permanent) een beslagmedewerker (bij het KPCN) aan te stellen.[17]

[14] Het ketenoverleg beslag Bonaire kent ook een geschiedenis van vóór 2018. In 2013 is op aangeven van de Hoofdofficier van Justitie een werkgroep (genaamd: werkgroep beslaghuis) ingericht met als doel het beslagproces te optimaliseren (zie ook de rapportage 'Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden' uit 2015). De activiteiten van deze werkgroep zijn - na een periode van inactiviteit – in 2018 door het Gemeenschappelijk Hof opnieuw opgestart en in nauwe samenwerking met het KPCN en het OM voortgezet.

[15] Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba verzorgt de rechtspraak in eerste aanleg en in hoger beroep op de eilanden. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie wordt gevormd door een president en de overige leden en plaatsvervangende leden. De leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie behandelen, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, civiele zaken, strafzaken en bestuursrechtelijke zaken (waaronder belastingzaken).

[16] Memo Gemeenschappelijk Hof van Justitie, 31 oktober 2022.

[17] Meer over dit initiatief bij: 'activiteiten en behaalde resultaten van het ketenoverleg' (paragraaf 2.1.2 onder d).

2.1.1 Taken en verantwoordelijkheden van de partijen betrokken bij het ketenoverleg

Binnen het ketenoverleg staan de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende aangesloten partijen centraal. Daarbij zijn deze taken en verantwoordelijkheden als volgt op hoofdlijnen omschreven[18]:

'Het Gemeenschappelijk Hof is formeel en wettelijk aangewezen als bewaarder van de inbeslaggenomen goederen en belast met de controle op de juistheid en volledigheid van de (administratie van de) inbeslaggenomen voorwerpen.'

'De medewerkers van het politiekorps (portefeuillehouders inbeslaggenomen voorwerpen) zijn verantwoordelijk voor de registratie en administratie daarvan. Na overdracht is het Hof weer formeel verantwoordelijk voor het beheer van de inbeslaggenomen goederen.'

'De verantwoordelijkheid voor de termijn- en procesbewaking ligt bij het OM.'

2.1.2 Activiteiten en behaalde resultaten van het ketenoverleg

Uit de concrete activiteiten en de resultaten die door het ketenoverleg zijn gerealiseerd, blijkt dat de kwalificatie 'aanjager' van de ontwikkelingen op het terrein van het strafrechtelijk beslag niet overdreven is. Achtereenvolgens wordt bij de volgende activiteiten stilgestaan bij a) de beschrijving van de werkprocessen, b) het organiseren van opslagruimte, c) het uitvoeren van audits en d) de inzet voor een permanente aanstelling van een beslagmedewerker.

a) De beschrijving van werkprocessen

De werkprocessen (met betrekking tot beslag) van het Gemeenschappelijk Hof, inclusief de processen van het KPCN, het OM en de zittende magistratuur zijn beschreven en vastgesteld. De Raad heeft kennisgenomen van de volgende procesbeschrijvingen en werkinstructies:

- Procesbeschrijving inbeslagname verdovende middelen;
- Procesbeschrijving inbeslagname wapens;
- Procesbeschrijving inbeslagname geld (biljetten/munten);
- Procesbeschrijving inbeslagname overige waardevolle goederen;
- Procesbeschrijving inbeslagname voertuigen;
    - Werkinstructie veiling inbeslaggenomen voertuigen en goederen;
    - Werkinstructie teruggave inbeslaggenomen voertuigen.
- Procesbeschrijving inbeslagname levende have.

Deze procesbeschrijvingen en werkinstructies geven een gedetailleerd overzicht van de taken, verantwoordelijkheden en specifieke aandachtspunten die bij inbeslagname een rol spelen.

[18] Memo Gemeenschappelijk Hof van Justitie, 31 oktober 2022.

b) Het organiseren van opslagruimte

Op initiatief van het ketenoverleg is een loods gehuurd (door het Gemeenschappelijk Hof) voor de opslag van grote(re) inbeslaggenomen voorwerpen zoals voertuigen en vaartuigen. Betrokkenen zien dit als een belangrijke verbetering, omdat - beter dan voorheen - de voorwerpen overzichtelijk, bewaakt en 'verantwoord'[19] worden gestald. Betrokkenen geven aan dat de loods voldoet aan de bestaande behoefte.

c) Het uitvoeren van audits

Er zijn onder leiding van het Gemeenschappelijk Hof in 2022 en begin 2023 audits gehouden om de kwaliteit van werkprocessen 'inbeslagname' te toetsen. Daarbij is kritisch gekeken naar de werking van de procedures. Uit de eerste audit blijkt dat weliswaar de opzet en het bestaan van de procedures bekend zijn, maar dat de uitvoering te wensen overlaat. Uit deze audit blijkt dat dit vooral te maken had met het feit dat als een politiemedewerker van het KPCN een voorwerp in beslag nam de medewerker zelf verantwoordelijk was voor de registratie en de afwikkeling daarvan. Daarbij was het toentertijd hem/haar niet altijd duidelijk hoe moest worden geregistreerd en wat vervolgens moest gebeuren met het inbeslaggenomen voorwerp of goed. Dit blijkt op dat moment onvoldoende geformaliseerd.

Naar aanleiding van de audit van 2022 besluiten betrokken partijen om te sturen op een scherpere uitvoering van de interne processen, en met name op het juist registreren van voorwerpen en het bijhouden van termijnen. Om de administratie van de in beslag genomen en in bewaring genomen voorwerpen (o.a. voertuigen) inzichtelijker te maken is mede op basis van deze audit voorgesteld om een ketenbeslagmedewerker (hierna: beslagmedewerker) aan te stellen.

Bij de audit van januari 2023 blijkt dat inmiddels stappen zijn gemaakt. Dit is niet in de laatste plaats te danken aan de (tijdelijke) aanstelling van de beslagmedewerker die bij wijze van pilot is aangesteld en afkomstig is uit het KPCN dat hiervoor binnen zijn formatie (tijdelijk) ruimte heeft gevonden.

d) De inzet voor een permanente aanstelling van een beslagmedewerker

De inzet om een beslagmedewerker aan te stellen, die binnen het proces van inbeslagneming voor een versterking en stroomlijning van de administratieve taken moet zorgen, resulteert eind 2022 in de tijdelijke aanstelling vanuit het KPCN van een beslagmedewerker.
Deze functie blijkt, zoals ook uit de laatste audit van januari 2023 naar voren komt, in de praktijk een essentiële schakel bij een goede uitvoering van het beslag. De verwachting is dat de aanstelling van deze medewerker het beslagproces binnen het KPCN verder zal optimaliseren. Dit komt ook de uitvoering van andere ketenpartners ten goede, zo wordt in diverse interviews aangegeven.

De functie, die op dit moment nog op interim-basis wordt ingevuld, ziet het ketenoverleg als noodzakelijk om te borgen dat de werkprocessen ten aanzien van het strafrechtelijk beslag goed verlopen.

[19] Totdat het bevoegd gezag een beslissing neemt wat er moet gebeuren met de inbeslaggenomen voorwerpen/goederen is de overheid verantwoordelijk voor de door haar inbeslaggenomen goederen. De overheid is daarmee 'als een goed huisvader' verantwoordelijk vanaf het moment dat zij het goed onder zich krijgt (feitelijke inbeslagname) tot het moment dat de eindbeslissing is uitgevoerd.

Het ketenoverleg maakt zich sterk voor een permanente invulling van de functie van beslagmedewerker. Zo wordt aangegeven: *'Er is behoefte aan structurele invulling van de functie van beslagmedewerker, omdat dit bijdraagt aan een goed functionerend en beheerst beslagproces.'*[20]

Een belangrijk aspect voor het permanent maken van de tijdelijke functie is dat de financiering voor deze functie structureel geborgd wordt. Het KPCN krijgt vooralsnog niet de benodigde financiering rond om daarvoor een volledige fulltime-equivalent (FTE) aan te stellen.
Daarvoor is ook een financiële bijdrage van andere betrokken ketenpartners (OM en Gemeenschappelijk Hof) noodzakelijk. De korpsbeheerder is akkoord gegaan met het vrijstellen van een FTE voor de functie van beslagmedewerker voor twee jaar (tot en met 2024). Binnen die tijd moet structurele (gezamenlijke) financiering worden gevonden om deze functie permanent te maken. Het is dus wenselijk, zo geven betrokkenen aan, dat de financiering rondkomt en de functie van beslagmedewerker daarmee ook daadwerkelijk wordt geborgd: 'anders zijn we weer terug bij af'.

2.2 Uitvoering strafrechtelijk beslag in de praktijk

2.2.1 KPCN Bonaire

Uitvoering Inbeslagname

Binnen het KPCN op Bonaire is de strafrechtelijk inbeslagname een proces dat inmiddels grotendeels routinematig wordt uitgevoerd. In de praktijk blijkt dat de medewerkers van zowel de BPZ als de recherche weten hoe ze moeten handelen in voorkomende gevallen dat zij voorwerpen /goederen in beslag moeten nemen. Ook weet men welke functionarissen of organisaties (bijvoorbeeld het OM, de forensische opsporing of het Nederlands Forensisch Instituut) men op de hoogte moet stellen of betrekken.

Aan de gehanteerde werkwijze bij strafrechtelijke inbeslagname binnen het KPCN wordt, zo blijkt uit de interviews en opgevraagde stukken, voldoende aandacht besteed. De medewerkers zijn daardoor goed bekend met de processen en instructies betreffende het registreren, beheren en (laten) vernietigen van inbeslaggenomen goederen. Er is de afgelopen jaren actief gestuurd om de medewerkers te informeren wat de werkwijze is.

Daarnaast is binnen de organisatie (o.a. met de komst van de beslagmedewerker) genoeg kennis aanwezig voor medewerkers om op terug te vallen als men vragen heeft, zo blijkt uit bevindingen van de Raad.

De administratieve processen zoals het opmaken van een proces-verbaal van bevindingen, een Kennisgeving van inbeslagneming (KVI), een eventuele afstandsverklaring en een Bewijs van ontvangst (BVO) worden - zo blijkt uit het onderzoek van de Raad - goed nageleefd. Los van de controle op deze processen door betrokken verantwoordelijke leidinggevenden speelt ook hier de aangestelde beslagmedewerker een positieve rol als aanjager van het secuur uitvoeren en bijhouden van deze administratieve processen.

[20] Memo Gemeenschappelijk Hof van Justitie, 31 oktober 2022.

Uit het onderzoek van de Raad blijkt dat (de leiding van) het KPCN zelf kritisch is op een goede uitvoering van de procedures, bijvoorbeeld of een KVI of BVO is opgesteld. Men stuurt hier actief op door (o.a.) dit regelmatig aandacht te geven in de werkoverleggen.

Registratie

Indien medewerkers van het KPCN voorwerpen in beslag nemen, worden daarvan registraties gemaakt in ACTPOL[21] (o.a. van de bijbehorende administratieve bescheiden). Op dit moment is het nog niet mogelijk om met één druk op de knop via ACTPOL een overzicht uit te draaien van alle inbeslaggenomen goederen. Dat is de reden dat de registratie nog deels in een Excel-bestand plaatsvindt.
Door informatie uit ACTPOL aan de beschrijving uit het Excel-bestand te koppelen kan men wel een volledig overzicht krijgen. Of het in de toekomst technisch mogelijk zal zijn om via ACTPOL een volledig overzicht van inbeslaggenomen goederen te genereren, is onduidelijk. Dit vereist binnen dit bedrijfsprocessensysteem de nodige aanpassingen. Tijdens het onderzoek van de Raad wordt desgevraagd meerdere keren door betrokkenen aangegeven dat men vraagtekens zet bij de wenselijkheid van een verbeterde 'beslagmodule' in ACTPOL. Beslaghuis Nederland[22] maakt bijvoorbeeld gebruik van modules (genaamd 'beslagportaal' en 'voertuig in beeld') waarin ook andere organisaties (o.a. het OM) kunnen kijken. Er wordt overwogen om in de toekomst ook voor de BES van deze modules gebruik te maken.

Bewaring

De inbeslaggenomen voorwerpen worden op het politiebureau opgeslagen in een afgesloten en extra beveiligde bewaarruimte. Deze ruimte is slechts toegankelijk voor een beperkt aantal functionarissen.

Inbeslaggenomen verdovende middelen, geld, wapens en munitie worden in aparte kluizen bewaard die slechts toegankelijk zijn voor een (zeer) beperkt aantal daarvoor aangewezen leidinggevenden en daarvoor aangewezen bevoegde functionarissen. De Raad heeft geconstateerd dat de voorwerpen in de bewaarruimte overzichtelijk geordend zijn opgeslagen en zijn voorzien van een (daaraan gehechte) kopie van de KVI en eventueel andere documentatie.

Naast de bewaarruimte op het politiebureau is op initiatief van het ketenoverleg de (al eerdergenoemde) loods gehuurd waarin met name voer- en vaartuigen worden opgeslagen. Dit wordt door betrokkenen bij het ketenoverleg als een belangrijke verbetering gezien ten opzichte van de situatie zoals die voorheen was.

---

[21] ACTPOL is een politie bedrijfsprocessen systeem, in gebruik bij;
- Korps Politie Bonaire vanaf oktober 2007;
- Korps Politie St. Eustatius vanaf juli 2009;
- Korps Politie Saba vanaf mei 2010

[22] Als de politie iets in beslag genomen heeft worden de voorwerpen tijdelijk opgeslagen in een bewaarruimte op het politiebureau. Daarna gaan ze naar het beslaghuis. Elke eenheid van de politie (behalve de Landelijke Eenheid) heeft een eigen beslaghuis. Doel van deze beslaghuizen is dat er zo snel mogelijk een beslissing wordt genomen over het gelegde beslag en dat deze beslissing zonder verdere vertraging wordt uitgevoerd. Binnen het beslaghuis wordt een gezamenlijk "beslagportaal" gebruikt. Dit is een beslag-administratiesysteem waarbinnen zowel het Openbaar Ministerie als de politie een eigen administratie hebben, maar waarbij het mogelijk is om elkaars systemen te raadplegen.

Samenwerking met andere organisaties

De samenwerking met andere organisaties verloopt goed en is (onder andere binnen het eerdergenoemde ketenoverleg beslag Bonaire) onderwerp van overleg zo geven medewerkers van het KPCN aan. Met name met het OM wordt intensief samengewerkt. Een punt van aandacht bij strafrechtelijk beslag, zo geven betrokkenen aan, is de voortgang van de processen. Het is noodzakelijk dat er voortgang zit in de beslissingen die genomen worden na een inbeslagname; 'daar is nog wel wat winst te behalen', wordt aangegeven door zowel het KPCN als het OM.

Daarbij geven betrokkenen van het OM, het Gemeenschappelijk Hof en het KPCN ook aan dat het OM wat capaciteit betreft krap bemenst is en alle zeilen moet bijzetten om (onder andere) het proces van strafrechtelijk beslag waar nodig goed te begeleiden.

De samenwerking met het OM bij de processen van inbeslagname die hoge prioriteit hebben, zoals de inbeslagname, bemonstering en vernietiging van verdovende middelen, is onveranderd goed. Alle stappen die noodzakelijk zijn om deze processen in goede banen te leiden, zijn bekend en worden – zo blijkt uit recente voorbeelden – goed nageleefd.

Met andere organisaties (KMar, douane) wordt samengewerkt op meer 'pragmatische basis' zo geeft men aan. Men weet elkaar goed te vinden en werkt waar nodig samen. Men is over en weer tevreden over deze wijze van samenwerking.

2.2.2 KPCN Sint Eustatius

Uitvoering Inbeslagname

De uitvoering van de strafrechtelijke inbeslagname op Sint Eustatius is een proces dat naast de andere politieprocessen met (zeer) beperkte menskracht moet worden uitgevoerd. Dit vereist naast een pragmatische aanpak ook regelmatig een flinke dosis improvisatievermogen om de inbeslagname in goede banen te leiden.

De kennis over hoe men moet handelen in voorkomende gevallen en welke functionarissen men op de hoogte moet stellen is beperkt, zo blijkt uit het onderzoek van de Raad. Naast de politiechef - die over een zeer ruime ervaring beschikt - is door verloop en uitval het aantal seniormedewerkers met kennis en ervaring op wie kan worden teruggevallen zeer beperkt. Dat maakt de uitvoering van het proces van inbeslagname kwetsbaar omdat - ondanks alle goede wil en inzet - het aan kennis en menskracht ontbreekt. Men weet, zo wordt aangegeven, niet altijd even goed hoe het werkt en wat de afspraken zijn.

Hoewel de problematiek (drugsproblematiek, wapenbezit) die samenhangt met strafrechtelijke inbeslagname op Sint Eustatius kleinschaliger is dan bijvoorbeeld op Bonaire, zijn de voorgeschreven stappen die voor een goede afhandeling genomen moeten worden hetzelfde. Zoals het bemonsteren of laten vernietigen van inbeslaggenomen verdovende middelen. Daarnaast moeten op Sint Eustatius in sommige gevallen extra procedures worden doorlopen, zoals het volgens forensisch-technische normen verpakken van inbeslaggenomen voorwerpen en het laten ondertekenen van consenten[23] als forensisch onderzoek noodzakelijk is.

[23] Formulier waarin toestemming wordt gegeven voor het uitgaan, binnenkomen of doorvoeren van wapens en munitie.

Om de kennis van de inbeslagname beter te borgen en toegankelijk te maken voor de medewerkers wordt momenteel een checklist opgesteld. Hierin wordt een procesbeschrijving opgenomen waarin de aanpak van inbeslagname staat beschreven.

Registratie

Alle mutaties met betrekking tot inbeslaggenomen goederen die op het politiebureau aanwezig zijn, zijn terug te vinden in ACTPOL. Daarnaast wordt een aparte lijst op de server van het bureau bijgehouden met informatie die men niet in ACTPOL kan invoeren. De (genummerde) mutaties in ACTPOL en de genoemde lijst zijn aan elkaar 'gelinkt' waardoor alle goederen op korte termijn traceerbaar zijn.

Bewaring

Er zijn twee bewaarruimtes waar goederen die in beslag genomen zijn worden opgeslagen. Deze ruimtes zijn extra beveiligd en alleen toegankelijk voor een beperkt aantal daarvoor aangewezen personen. Buiten een zeer kleine ruimte waar de 'gewone' goederen zijn opgeslagen (zoals stukken van overtuiging) is ook een andere kleine ruimte waarin twee kluizen staan. In één van die kluizen worden de in beslag genomen vuurwapens opgeslagen.

In de andere kluis worden de patronen, in beslag genomen verdovende middelen en geld bewaard. De Raad heeft geconstateerd dat de voorwerpen in de bewaarruimtes overzichtelijk geordend zijn opgeslagen en op de juiste wijze zijn geadministreerd.

Achter het politiebureau is een locatie waar enkele in beslag genomen auto's en scooters staan. Deze locatie is omheind en afgesloten.

Samenwerking

De samenwerking met andere organisaties, waaronder het OM, wordt door het KPCN Sint Eustatius als goed bestempeld. Daarbij is belangrijk, zo geeft men aan, dat vragen aan het OM over de stand van zaken met betrekking tot een inbeslagname snel worden beantwoord zodat besluiten over wat er moet gebeuren ook vlot genomen kunnen worden. Bijvoorbeeld of voorwerpen teruggegeven of vernietigd mogen worden.

2.2.3 KPCN Saba

Uitvoering inbeslagname

De uitvoering van de strafrechtelijke inbeslagname op Saba laat zich op hoofdlijnen vergelijken met die van Sint Eustatius. Ook op Saba leunt de uitvoering in sterke mate op de inzet en kennis van de politiechef en is de capaciteit zeer beperkt waardoor men regelmatig gedwongen is te improviseren. Door de snelle roulatie van het personeel van en naar Saba is er slechts een beperkte vaste kern van personen met kennis over en ervaring met het uitvoeren van inbeslagneming. Bijvoorbeeld met forensisch-technische expertise bij het bemonsteren van verdovende middelen of het veiligstellen van sporen bij inbeslagname.

De schaarse capaciteit moet worden verdeeld over diverse politieprocessen. Daarbij constateert de Raad dat - net zoals op Sint Eustatius - verschillende werkzaamheden met betrekking tot inbeslagname, zoals het laten vernietigen of vervoeren van bepaalde inbeslaggenomen voorwerpen (waaronder wapens en verdovende middelen), als vanzelfsprekend op de schouders terechtkomen van deze kleine eenheid. Hoewel in de praktijk altijd een oplossing wordt gevonden is die situatie niet optimaal, zo geeft men aan.

Ook op Saba speelt (net zoals op Sint Eustatius) een rol dat de problematiek van de criminaliteit kleinschaliger is dan elders in Caribisch Nederland, maar dat de voorwaarden die aan de processen worden gesteld niet wezenlijk anders zijn. Omdat de mogelijkheden om aan deze voorwaarden te voldoen soms ontbreken heeft men het gevoel dat het proces van inbeslagneming niet altijd secuur kan worden uitgevoerd.[24]

Registratie

De registratie van strafrechtelijk inbeslaggenomen voorwerpen gebeurt deels in ACTPOL en aanvullend op deze registratie in een eigen administratie. De voorwerpen zijn hierdoor op korte termijn traceerbaar.

Bewaring

Er is een zeer kleine beslagruimte (feitelijk een ingebouwde grote kast) waarin de inbeslaggenomen voorwerpen worden opgeslagen. Deze voorwerpen zijn voorzien van een naam en nummer van een zaak en een KVI). Deze bewaarruimte is zeer goed beveiligd (o.a. infrarood camerabeveiliging en elektronisch registratiesysteem) en toegankelijk voor een beperkt aantal daarvoor aangewezen personen. In de bewaarruimte is een kluis aanwezig waar onder andere drugs, geld, munitie en vuistvuurwapens worden opgeslagen.

De ruimte om goederen op te slaan is zo klein dat het praktisch onmogelijk is om op de voorgeschreven wijze goederen van bijvoorbeeld een geweldsmisdrijf (die moeten dienen als stukken van overtuiging) als dat nodig is, gescheiden op te slaan. Als in een dergelijke ruimte zowel van het slachtoffer als ook van de dader goederen moeten worden opgeslagen is de kans op contaminatie[25] niet ondenkbeeldig. Los daarvan is de ruimte ook niet geschikt om bepaalde goederen/voorwerpen onder gecontroleerde omstandigheden (stabiele temperatuur) op te slaan.

Samenwerking

De samenwerking met andere organisaties buiten het KPCN verloopt goed, zo geeft KPCN Saba aan. Als het nodig is kan door het KPCN Saba ondersteuning worden geboden bij gevraagde activiteiten. Ook met het OM verloopt de samenwerking goed, al bestaat het gevoel dat het OM op relatief grote afstand staat waardoor de communicatie soms wat moeizaam verloopt.

---

[24] Of dit ook feitelijk het geval is, heeft de Raad niet onderzocht.

[25] Contaminatie (in de context van forensisch (DNA-)onderzoek) is de ongewenste overdracht van biologisch materiaal (celmateriaal/DNA van een persoon of spoor) op/in een (ander) spoor of sporendrager (stuk van overtuiging).

2.2.4 Douane van de Belastingdienst CN

Uitvoering inbeslagname

Bij de douane voert de afdeling 'Fysiek Toezicht' de controles in de haven en luchthaven uit (grenstoezicht). Bij deze afdeling worden bij de controles ook mogelijk goederen aangetroffen die voor inbeslagname in aanmerking komen. In de praktijk worden deze goederen meestal aangetroffen op de luchthaven.

Goederen die - om verschillende redenen - niet binnen de grenzen mogen komen zoals drugs en (vuur)wapens worden in de regel na inbeslagname direct overgedragen aan de KMar of het KPCN. Het gaat hierbij om goederen die op strafvorderlijke gronden in beslag worden genomen.

Naast wapens, drugs en geld zijn er ook andere goederen die door de douane in beslag worden genomen, zoals medicijnen. Je kunt stellen dat alle goederen die vallen onder het etiket 'VGEM', dit staat voor Veiligheid, Gezondheid, Economie en Milieu, en niet binnen de landsgrenzen mogen worden gebracht, voor inbeslagname in aanmerking komen. Een voorbeeld daarvan zijn goederen die vallen onder de CITES[26]-wetgeving zoals bepaalde dieren, planten en koralen. In de praktijk gaat het bij inbeslagname vooral om drugs en geld.

Hoewel sommige procedures die kunnen leiden tot inbeslagname bijzonder ingewikkeld zijn, zoals de procedure die gevolgd moet worden in het kader van de 'Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES', is de expertise aanwezig om deze procedures goed af te handelen zo geeft men aan. De procedures zijn duidelijk, goed doordacht en er wordt nadrukkelijk op naleving gestuurd.

Ook bij de douane is de capaciteit schaars, maar dit leidt in de praktijk niet tot (grote) problemen blijkt uit de interviews. Tegelijkertijd geeft men tijdens de gesprekken aan dat de inzet van menskracht op Saba en Sint Eustatius de nodige capaciteit kost. De douane zet zijn schaarse capaciteit gericht in door middel van een risicoanalyse. Daarbij worden de werkzaamheden afgestemd op vooraf ingeschatte risico's en op basis daarvan worden steekproeven uitgevoerd.

Ten tijde van het onderzoek van de Raad was de douane bezig met het opstellen van een werkinstructie waarin de procedures (schematisch) zijn uiteengezet.

Registratie

Van de voorwerpen en goederen die de douane in beslag neemt en aan het KPCN of de KMar overdraagt wordt een 'proces-verbaal van overdracht' opgemaakt.
Deze processen-verbaal worden bijgehouden in een Excel- bestand. Daarin zijn de in beslag genomen goederen en voorwerpen (en de herkomst daarvan) terug te vinden.

Er is geen sluitend systeem dat gekoppeld is aan de registratiesystemen van het KPCN of de KMar. Men geeft aan dat er wel wordt overwogen om een deel van ACTPOL te gebruiken omdat dat – met alle tekortkomingen die dit systeem heeft – beter is dan een Excel-bestand. Het idee is dat daarbij alleen bepaalde gedeelten van ACTPOL voor de douane ter beschikking staan en toegankelijk zijn.

[26] CITES: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. Doel van het CITES-verdrag is voorkomen dat een soort in het wild uitsterft of sterk in aantal daalt door internationale handel. Voor sommige beschermde soorten is de handel verboden.

Samenwerking

Uit het onderzoek van de Raad blijkt dat de samenwerking tussen de douane en andere organisaties goed verloopt. Men geeft aan dat daarbij het voordeel is dat 'de lijntjes kort zijn en men elkaar goed weet te vinden'. De samenwerking en communicatie is zowel op operationeel niveau als op leidinggevend niveau prima te noemen, zo geeft men aan. Ook met Curaçao en binnen interlandelijke multidisciplinaire teams verloopt de samenwerking en communicatie goed. Als er een punt van zorg is, kan dat bijvoorbeeld meteen worden opgenomen met de Korpschef van het KPCN.

Een punt van kritiek dat wordt genoemd met betrekking tot de samenwerking is dat over inbeslaggenomen goederen actiever een terugkoppeling zou mogen plaatsvinden binnen de samenwerking met het KPCN en het OM.

2.2.5 KMar

Uitvoering inbeslagname

De KMar heeft binnen Caribisch Nederland een breed takenpakket. Op hoofdlijnen kunnen drie hoofdtaken voor de KMar worden onderscheiden: de grenspolitietaak, bewaken en beveiligen alsmede internationale en militaire politietaken. Deze taken zijn (onder andere) beschreven in artikel 5 van de Veiligheidswet BES.[27] In de uitoefening van deze taken worden als dat nodig is voorwerpen in beslag genomen.

De voorwerpen die in beslag worden genomen zijn divers; onder andere wapens, drugs, geld en vervalste / valse documenten. Een belangrijk deel van de goederen die in beslag worden genomen, wordt aangetroffen bij het uitvoeren van de (ondersteuning bij) grensbewaking aan de maritieme grenzen en op de luchthavens. Maar ook bij de uitvoering van haar andere taken zoals bij het bestrijden van mensensmokkel en van fraude met reis- en identiteitsdocumenten worden goederen in beslag genomen.

De medewerkers van de KMar die betrokken zijn bij de handhaving en/of opsporing zijn goed opgeleid en toegerust voor hun taken blijkt uit de bevindingen van de Raad. Bij de inbeslagname van goederen weet men wat de medewerkers moeten doen, zo geeft men aan. De KMar heeft (van oudsher) een duidelijke organisatiestructuur waarbij de eisen die aan de medewerkers worden gesteld duidelijk zijn en waar ook door de organisatie en leidinggevenden op gestuurd wordt. Die structuur en duidelijkheid werkt door in de taakuitvoering. Daarnaast wordt in de opleiding van aspirant-medewerkers aandacht aan inbeslagname van goederen besteed. Tevens is ruim voldoende expertise bij (onder andere) de teamleiders aanwezig waar medewerkers bij eventuele vragen op kunnen terugvallen.

Registratie

De registratie van alle aspecten die een relatie hebben met opsporing vindt plaats in Summ-IT, de registratie van de werkzaamheden in het kader van de grenspolitietaak in ACTPOL. Ook de goederen die in beslag worden genomen in dat kader worden in de systemen geregistreerd. De applicaties voorzien in een module waarin geregistreerd kan worden welke goederen op welk moment in beslag zijn genomen. De goederen zijn hierdoor goed traceerbaar. [28]

[27] Wet van 30 september 2010, houdende bepalingen over de politie en over de brandweerzorg, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Veiligheidswet BES).
[28] Naar verluidt zal In de nabije toekomst voor de KMar op de BES voor registratie van in beslag genomen goederen ook de nieuwe applicaties 'Module Opsporing' en 'Module Handhaving' ter beschikking komen.

Bewaring

De goederen die in beslag zijn genomen worden, nadat een proces-verbaal is opgemaakt, voorzien van een KVI, opgeslagen. De KMar beschikt over een kleine extra beveiligde ruimte op het vliegveld van Bonaire waarin zich ook een kluis bevindt. In beslag genomen voorwerpen (onder andere wapens en verdovende middelen) kunnen hier worden opgeslagen. Ook kan gebruik worden gemaakt van een opslagruimte die zich bevindt in het gebouw van het KPCN.

De opslag van goederen in deze bewaarruimte is vooral tijdelijk van aard en de goederen worden daarna overgedragen aan het KPCN. De ruimte is slechts toegankelijk voor een beperkt aantal daarvoor bevoegde personen.

Samenwerking

De samenwerking tussen de KMar en andere organisaties zoals het OM en de douane verloopt goed. 'Men weet elkaar goed te vinden en weet wat men aan elkaar heeft', zo wordt aangegeven. Dit beeld wordt door andere organisaties waarmee de KMar samenwerkt bevestigd.

2.2.6 OM BES

De rol van het OM bij de uitvoering van inbeslagname

Het OM BES heeft een belangrijke rol bij strafrechtelijk beslag. Alle hiervoor besproken organisaties/ organisatieonderdelen zijn voor een belangrijk deel bij de uitvoering van hun proces van inbeslagneming[29] van (de beslissingen van) het OM afhankelijk. Het OM ziet toe op een goede uitvoering van de wettelijke randvoorwaarden bij de inbeslagname, opslag, teruggave en/of vernietiging van inbeslaggenomen goederen.

Een proces waarop het OM bijvoorbeeld zorgvuldig toeziet, is de vernietiging van verdovende middelen. Dit gebeurt altijd in aanwezigheid van een officier van Justitie onder streng gecontroleerde omstandigheden.

Aandacht voor verbetering van het proces

Het OM besteedt permanent aandacht aan de formaliteiten die samenhangen met het strafrechtelijk beslag zoals de KVI's en het proces-verbaal van inbeslagname. Hoewel de kwaliteit van met name het proces-verbaal blijvende aandacht en sturing van het OM vereist, ziet men wel verbetering. In het algemeen is ook het OM tevreden over de samenwerking met de ketenpartners.

Tegelijkertijd ziet ook het OM dat - zoals door bijvoorbeeld het KPCN is aangegeven - de tijdige terugkoppeling van de Officier naar het KPCN van de beslissing betreffende 'teruggeven of vernietigen' meer aandacht moet krijgen. Die processen laten nog weleens (te) lang op zich wachten, geeft ook het OM aan. 'Dat gaat wel stukken beter dan voorheen, maar kan nog verbeterd worden', aldus het OM. Binnen het OM wordt momenteel bekeken hoe het proces van terugkoppeling kan worden verbeterd zodat er sneller beslissingen kunnen worden genomen. Het feit dat de bedrijfsprocessensystemen van de politie (ACTPOL) en het OM (Priem)[30] niet volledig op elkaar aansluiten draagt niet bij aan een vlotte communicatie.

[29] Zie eerder: Toelichting gebruikte begrippen (begripsbepaling) paragraaf 1.4.1.
[30] PRIEM is een Parket Registratie en Informatie Management Systeem.

Een ander aspect dat niet bijdraagt binnen het OM aan een vlotte afhandeling is de enorme 'workload'. Het aantal zaken neemt toe, maar het personeelsbestand van het OM neemt (momenteel) af door de uitstroom van functionarissen. Er zijn ongeveer 150 zaken per officier per jaar die afgehandeld moeten worden en dat vereist een grote inspanning. Dit heeft vanzelfsprekend ook z'n wisselwerking op de doorlooptijden van andere zaken zoals beslissingen over strafrechtelijke inbeslagname.

Ook het OM is zeer te spreken over de rol van het eerder beschreven ketenoverleg. Het maakt het mogelijk om elkaar (op informele wijze) op knelpunten te wijzen en om oplossingen te zoeken. Ook het OM benadrukt dat de rol van de 'beslagmedewerker' die (tijdelijk) door het KPCN is aangesteld om de strafrechtelijke inbeslagname in goede banen te leiden, een positieve invloed heeft op het administratieve proces van inbeslagname.

2.2.7 De griffie Bonaire

De rol van de griffie bij de uitvoering van inbeslagname

Anders dan men zou kunnen verwachten op grond van artikel 141, tweede lid, van het WvS BES[31] en het 'Besluit bewaring inbeslaggenomen voorwerpen BES' artikel 2, eerste en tweede lid[32], blijkt uit de bevindingen van de Raad dat de griffie Bonaire (van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie) in de praktijk geen rol speelt bij het strafrechtelijk beslag. Niet bij de bewaring en ook niet bij het bijhouden van het register van inbeslaggenomen goederen zoals in artikel 5[33] van het hiervoor genoemde Besluit aan de griffie is opgedragen.

Uit de bevindingen van de Raad blijkt dat de taken van de griffie wat betreft (de organisatie van) bewaring en registratie van inbeslaggenomen goederen feitelijk worden ingevuld door o.a. het KPCN, KMar en Douane. Daarbij tekent de Raad aan dat uit zijn bevindingen blijkt dat met name het Gemeenschappelijk Hof (waarvan de griffie onderdeel is) zich sterk heeft gemaakt om deze taken goed te laten uitvoeren. Door deze inspanningen en meer in het bijzonder die van het ketenoverleg worden de wettelijke taken van inbeslagname wél uitgevoerd.

Daarin speelt op dit moment het KPCN een belangrijke rol wat betreft bewaring en registratie. Ook de KMar en de douane hebben hun werkprocessen zodanig ingericht dat zij bij de uitvoering daarvan niet afhankelijk zijn van de griffie.

Sinds de rapportage 'Strafrechtelijk Beslag op de BES-eilanden' uit 2015 (en de aanbevelingen die in deze rapportage zijn gedaan ten aanzien van de griffie) heeft deze organisatie, zo blijkt uit de bevindingen van de Raad, geen actieve rol gehad bij het strafrechtelijk beslag en de organisatie daarvan aan andere organisaties overgelaten.

---

[31] Artikel 141 lid 2 WvS BES: 'De inbeslaggenomen voorwerpen waarvan de bewaring noodzakelijk wordt geacht, worden, zodra het belang van het onderzoek het toelaat, gesteld onder de hoede van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bewaarder'.

[32] Besluit bewaring inbeslaggenomen voorwerpen BES, artikel 2 lid 1: 'Als bewaarder, bedoeld in artikel 141, tweede lid, van het wetboek, wordt aangewezen de griffier van het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba'.
Besluit bewaring inbeslaggenomen voorwerpen BES, artikel 2 lid 2: 'De bewaring van een inbeslaggenomen voorwerp door de bewaarder vindt plaats bij de griffie van het gerecht, bedoeld in het eerste lid'.

[33] Besluit bewaring inbeslaggenomen voorwerpen BES, artikel 5: 'De bewaarder houdt een register bij (…)'.

Hoofdstuk 3

De opvolging van de aanbevelingen uit de rapportage over strafrechtelijk beslag (2015) nader bekeken

3.1 Aanbevelingen aan de werkgroep beslaghuis[34]

3.1.1 Aanbeveling (1)

'Bespreek, zo nodig met het bevoegd gezag bij het Gemeenschappelijk Hof, de uitvoering van wettelijke taken van de griffie. Schep randvoorwaarden die mogelijk maken dat de griffie zijn taken uitvoert in overeenstemming met de vigerende wetgeving. Daar waar een overdracht van taken aan andere partners juridisch mogelijk en praktisch wenselijk is, zorg dan voor een legale basis door het nemen van noodzakelijke (mandaat)besluiten'.

3.1.2 Stand van zaken

Wat betreft de opvolging van bovenstaande aanbeveling aan de (toenmalige) 'werkgroep Beslaghuis' stelt de Raad vast dat de feitelijke invulling (concretisering) anders is verlopen dan de Raad in 2015 voor ogen had. De ontwikkeling die al sinds 2015 is ingezet, waarbij de werkzaamheden met betrekking tot het strafrechtelijk beslag die onder verantwoordelijk van de griffie vallen (zie paragraaf 2.2.7) bij andere organisaties zijn belegd, is sindsdien voortgezet. Feitelijk komt het erop neer dat, zoals eerder aangegeven, de taken van bewaring en de registratie van in beslag genomen goederen buiten de griffie om worden uitgevoerd.

Hoewel voor betrokken partijen duidelijk is wie welke taken (op welk moment) heeft uit te voeren en dit ook uit schriftelijke stukken (werkprocessen, bijbehorende beschrijvingen, memo's) blijkt, is vooralsnog geen sprake van een duidelijk juridische basis op grond waarvan de taken van de griffie aan andere partijen is overgedragen (gemandateerd). Tegelijkertijd wordt ook in de interviews met de Raad de vraag gesteld of dat noodzakelijk of wenselijk is. Er zijn nu taken anders belegd dan door de wetgever oorspronkelijk is bedacht, zoals het bijhouden van de inbeslaggenomen goederen door het KPCN. Praktisch gezien zou je kunnen stellen - zo wordt aangegeven - dat op dit moment de zaken goed geregeld zijn en ook goed lopen, dus dat daarmee het beoogde doel, namelijk een goed georganiseerd beslag, behaald is.

[34] In deze rapportage wordt gesproken over het 'Ketenoverleg beslag Bonaire'. Daarbij wordt aangesloten bij de gebruikte terminologie van de werkgroep (o.a. in de memo van 31 oktober 2022) aan de President van het Hof, de Hoofdofficier van Justitie en de Korpschef KPCN). Zie meer over de 'werkgroep beslaghuis' in voetnoot 10.

3.1.3 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

Deze aanbeveling van de Raad is niet opgevolgd. Men heeft niet op basis van de wettelijke taken van de griffie randvoorwaarden gecreëerd die mogelijk maken dat de griffie zijn taken uitvoert in overeenstemming met de vigerende wetgeving.

De hierboven besproken aanbeveling die aan de toenmalige werkgroep is gedaan, heeft uiteindelijk wél geleid tot een versterking van het proces van strafrechtelijke inbeslagneming. Dat dit anders is georganiseerd dan men in 2015 voor ogen had en er geen ondubbelzinnige overdracht is van wettelijke taken van de griffie aan andere organisaties doet aan het feit dat de zaken thans goed georganiseerd zijn niet af.

Hoewel de geformuleerde aanbeveling 'niet naar de letter is gevolgd' is de beoogde (achterliggende) doelstelling van de aanbeveling uit 2015 wat betreft het goed organiseren van het strafrechtelijk beslag wél bereikt.

De feitelijke uitvoering van het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba is in de praktijk anders georganiseerd dan in de wetgeving is omschreven. Anders dan in de aanbeveling is aangegeven is hiervoor geen juridische basis gelegd. De aanbeveling is niet opgevolgd.

3.1.4 Aanbeveling (2)

'Onderzoek of het opportuun is om één bewaarlocatie op het eiland (Bonaire) te regelen die 24/7 toegankelijk is voor alle ketenpartners'.

3.1.5 Stand van zaken

Uit de bevindingen van hoofdstuk 2 blijkt dat er niet één (gezamenlijke) bewaarlocatie op Bonaire is georganiseerd die toegankelijk is voor alle ketenpartners. Wel is op initiatief van het ketenoverleg een loods beschikbaar voor de opslag van grote(re) inbeslaggenomen voorwerpen zoals voertuigen en vaartuigen (zie paragraaf 2.1.1). In de praktijk wordt als dat is afgesproken of nodig blijkt te zijn gebruik gemaakt van de bewaarruimte van het KPCN voor de opslag van voorwerpen.

3.1.6 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

In de praktijk voldoen de mogelijkheden die de bewaarruimtes op Bonaire bieden voor de opslag van inbeslaggenomen voorwerpen. De mogelijkheden om voorwerpen en grotere goederen in een loods op te slaan wordt als een belangrijke vooruitgang gezien. Uit de bevindingen van de Raad blijkt niet dat er behoefte is aan één bewaarlocatie naast of ter vervanging van de mogelijkheden die er nu zijn (zie hoofdstuk 2). Er is onderzocht of het (momenteel) opportuun is om één bewaarruimte te organiseren op Bonaire voor alle ketenpartners. In dat opzicht is de aanbeveling opgevolgd.

3.1.7 Aanbeveling (3)

'Stel vast en borg procedures die de tijdige afhandeling bevorderen en onnodige bewaring van in beslag genomen goederen voorkomen, ook bij een wisseling van functionarissen'.

3.1.8 Stand van zaken

De Raad heeft vastgesteld dat door de organisaties die bij het strafrechtelijk beslag zijn betrokken (zie hoofdstuk 2) de procedures en bijbehorende werkwijzen zijn geprotocolleerd.

Een goed voorbeeld daarvan zijn de vastgelegde en vastgestelde procedures binnen het ketenoverleg. Ook binnen de douane en KMar wordt gewerkt met duidelijke procedures en afspraken daarover. Dit bevordert de tijdige afhandeling van inbeslaggenomen goederen. Dit voorkomt overigens niet altijd – zoals uit de bevindingen van de Raad blijkt - dat ook dan procedures soms stroperig en langdurig kunnen zijn.

3.1.9 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

De aanbeveling wat betreft het vastleggen en borgen van procedures is opgevolgd.

3.2 Aanbeveling aan het KPCN

3.2.1 Aanbeveling

'Zorg voor één integraal overzicht van alle door de medewerkers van het korps inbeslaggenomen goederen. Benoem één beheerder van dit overzicht en de bewaarlocaties en koppel deze taak aan een functie in de vaste formatie omwille van de borging'.

3.2.2 Stand van zaken

Zoals in paragraaf 2.1.2 is beschreven, is inmiddels (op tijdelijke basis) een beslagmedewerker bij het KPCN aangesteld die binnen het proces van inbeslagneming voor een versterking en stroomlijning van de administratieve taken zorgt.

3.2.3 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

Er is een overzicht van alle door de medewerkers inbeslaggenomen goederen. De aanbeveling is opgevolgd.

Met de tijdelijke aanstelling van een beslagmedewerker is een belangrijke stap gezet. Het is van belang dat (nu blijkt welke positieve bijdrage deze functie op het beslagproces heeft) deze functie ook in de vaste formatie van het KPCN wordt geborgd zoals de aanbeveling aangeeft.

3.3 Aanbeveling aan de KMar

3.3.1 Aanbeveling

'Vermijd zo veel mogelijk tijdelijke opslag (buiten beveiligde opslaglocaties) van risicovolle voorwerpen. Daar waar dit niet mogelijk is, zorg ervoor dat alleen een hiervoor aangewezen functionaris toegang heeft tot deze voorwerpen'.

3.3.2 Stand van zaken

Zoals in paragraaf 2.2.5 is beschreven, is uit de bevindingen van de Raad niet gebleken dat bij de KMar sprake is van een situatie (of een situatie zich kan voordoen) als waarop in de aanbeveling wordt gedoeld.

3.3.3 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

De aanbeveling is opgevolgd.

3.4 Aanbeveling aan het OM BES

3.4.1 Aanbeveling

'Controleer steekproefsgewijs partijen van te vernietigen verdovende middelen.'

3.3.2 Stand van zaken

Uit de bevindingen van de Raad blijkt dat het vernietigen van verdovende middelen onder (streng) toezicht staat van het OM. Het OM controleert of de inbeslaggenomen verdovende middelen ook daadwerkelijk (in z'n geheel) vernietigd worden. Het OM controleert ook indien nodig steekproefsgewijs partijen verdovende middelen.

3.3.3 Mate van opvolging aanbeveling uit 2015

De aanbeveling is opgevolgd.

Hoofdstuk 4

Analyse, beantwoording centrale vraagstelling (conclusies) en aanbevelingen

De centrale vraagstelling valt uiteen in twee onderdelen (zie paragraaf 1.3). Die tweedeling wordt ook gevolgd in de analyse van de bevindingen en bij de beantwoording van de centrale vraagstelling (conclusies). Ook bij de aanbevelingen wordt deze tweedeling gevolgd. Eén deel heeft betrekking op het strafrechtelijk beslag zoals het thans wordt uitgevoerd, het andere deel op de opvolging van de aanbevelingen uit de rapportage van 2015.

4.1 Analyse van het strafrechtelijk beslag in de praktijk

4.1.1 Stappen vooruit

Het strafrechtelijk beslag op Bonaire, Sint Eustatius en Saba is ten opzichte van de situatie die de Raad in 2015 aantrof sterk verbeterd. Daar waar het beslag in 2015 zich kenmerkte door tal van afzonderlijke activiteiten (die veelal nog in ontwikkeling waren), tamelijk willekeurig werden uitgevoerd door diverse functionarissen en over het algemeen geen duidelijke samenhang hadden, is dat op dit moment (2022/2023) anders.

Zowel bij het KPCN, de douane, de KMar als het OM wordt nadrukkelijk gestuurd op realisatie van een goede uitvoering van strafrechtelijk beslag binnen afgesproken kaders op basis van (vastgestelde) procedures en plannen. De Raad stelt daarbij vast dat bij de betrokken organisaties mede hierdoor sprake is van een duidelijke rolverdeling tussen functionarissen met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden, van duidelijke samenwerking en communicatie en van goede en deugdelijke opslag en registratie. De goede kwaliteit van de taakuitvoering is mede te danken aan het in samenhang uitvoeren van deze aspecten binnen deze organisaties.

Dat er stappen vooruit zijn gemaakt, blijkt wat de Raad betreft vooral uit een aantal in het oog springende voorbeelden waaraan het ketenoverleg een belangrijke bijdrage heeft geleverd. Naast de (tijdelijke) aanstelling van een beslagmedewerker is ook het uitvoeren van audits (zie paragraaf 2.1.2) een voorbeeld waaruit blijkt dat het proces van strafrechtelijk beslag naar een kwalitatief hoger niveau is getild. Maar ook bij andere organisaties (zoals de douane) ziet de Raad in de praktische uitvoering voorbeelden dat het proces van inbeslagneming zich in positieve zin heeft ontwikkeld.

4.1.2 Waar is de griffie?

Als men de historie van het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden niet zou kennen dan zou de afwezigheid van de griffie bij het proces van het strafrechtelijk beslag tot verbazing kunnen leiden. De griffie (zie paragraaf 2.2.7) heeft immers bij dit proces wettelijk vastgelegde taken te vervullen. Deze taken worden nu ingevuld door andere organisaties, waaronder het KPCN. Uit bevindingen van de Raad is niet gebleken dat de afwezigheid van de griffie in het proces van inbeslagneming[35] in de praktijk tot problemen leidt. Tegelijkertijd ziet de Raad vanuit legalistisch oogpunt wel een bezwaar als de wettelijke taken (en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden) die door andere organisaties dan de griffie worden uitgevoerd niet ondubbelzinnig belegd en geborgd zijn. Wettelijke regels waarop men kan terugvallen lijken wellicht minder noodzakelijk als de uitvoering in de praktijk goed verloopt zoals nu het geval is, maar zijn noodzakelijk voor het geval dat er zich (in de toekomst) mogelijk knelpunten voordoen.

4.1.3 Potentiële knelpunten

Hoewel de Raad op basis van zijn bevindingen over het algemeen positief is over de uitvoering van het proces van strafrechtelijke beslag ziet de Raad ook potentiële knelpunten. Een mogelijk knelpunt is gelegen in de capaciteit bij het OM. Door personeelsgebrek staat de terugkoppeling vanuit het OM over wat moet gebeuren na een inbeslagname onder druk. Vooralsnog lijkt dit in de praktijk niet te hebben geleid tot (heel) grote problemen.
Tegelijkertijd is dit - zo geeft ook het OM zélf aan - een kwetsbaar onderdeel dat aandacht behoeft. Niet in de laatste plaats omdat het OM binnen het proces van inbeslagneming als ‘spin in het web’ fungeert en zich daarom niet kan permitteren dit proces ‘te verwaarlozen’.

Een ander potentieel knelpunt is het proces van strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba. Ook hier hebben zich op dit vlak vooralsnog geen (heel) grote problemen voorgedaan. De Raad is zich bewust van het perspectief van het KPCN dat te maken heeft met een beperkte capaciteit en de afweging om deze capaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten op de eilanden. Het ligt daarbij voor de hand dat er minder capaciteit (mensen én middelen) wordt ingezet op de eilanden Sint Eustatius en Saba als dit wordt afgezet tegen de omvang van de eilanden en de problematiek die daar speelt. Tegelijkertijd mag dit in de optiek van de Raad niet leiden tot een risico dat door gebrek aan kennis, ervaring én middelen op het vlak van strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba een ‘bijzaak’ wordt met alle mogelijke gevolgen die dat voor het verloop van een potentiële strafzaak heeft.

De pragmatische benadering om vanuit ‘Bonaire’ bij te springen op Sint Eustatius en Saba als dat noodzakelijk is, kent z’n grenzen. Ook vanuit het perspectief van de politiefunctionarissen op Sint Eustatius en Saba (naast dat van de burger) zou meer aandacht besteed kunnen worden aan dit proces.

[35] Het ketenproces waarin ten aanzien van een specifiek goed (of specifieke groep goederen) diverse volgtijdelijke handelingen moeten plaatsvinden, die in verschillende stadia binnen het proces moeten worden verricht door afzonderlijke partijen (de ketenpartners).

4.2 Analyse van de opvolging van de aanbevelingen uit de rapportage van 2015

De aanbevelingen uit 2015 zijn vrijwel allemaal opgevolgd (zie ook paragraaf 3.1 tot en met 3.4). Ook hieruit is de vooruitgang in de kwaliteit van de taakuitvoering af te leiden.

Eén aanbeveling ten aanzien van het op basis van de wettelijke taken van de griffie randvoorwaarden creëren die mogelijk maken dat de griffie zijn taken uitvoert in overeenstemming met de vigerende wetgeving is niet opgevolgd. Tegelijkertijd kan ook uit de wijze waarop men daaraan wél in de uitvoering invulling geeft, zoals hierboven uit de bevindingen en analyse over de uitvoering in de praktijk blijkt, worden afgeleid dat er stappen vooruit zijn gezet. De uitvoeringspraktijk verloopt goed. Dat de uitvoering van de strafrechtelijke inbeslagneming in de praktijk deels op andere wijze vormgegeven is dan de wetgever heeft bedoeld is vooral ingegeven door overwegingen van praktische aard. Die pragmatische werkwijze heeft geleid tot goede initiatieven. Daarbij hoort de al eerder gemaakte kanttekening dat die (pragmatische) werkwijze wel juridisch vastgelegd en geborgd moet zijn.

4.3 Beantwoording centrale vraagstelling (conclusies)

4.3.1 Beantwoording eerste vraag van de centrale vraagstelling (conclusies)

1. Hoe ziet het proces van het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden er in de praktijk uit?

A. Het proces van strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden verloopt in de praktijk goed. De initiatieven die zijn genomen werpen hun vruchten af, waarbij met name de (tijdelijke) aanstelling van de beslagmedewerker bij het KPCN zijn waarde heeft bewezen.

B. De invulling van de taken van strafrechtelijke inbeslagname is (deels) anders dan door de wetgever is aangegeven. Dit leidt in de praktijk niet tot problemen.

C. Hoewel de praktijk van de strafrechtelijke inbeslagname goed verloopt, zijn er aandachtspunten die op termijn knelpunten kunnen opleveren. Dit zijn de capaciteit van het OM en de kennis, ervaring én middelen op het vlak van strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba.

4.3.1 Beantwoording tweede vraag van de centrale vraagstelling (conclusies)

2. In hoeverre is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van 2015 over het strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden?

De aanbeveling om het strafrechtelijke beslag in lijn te brengen met de wetgeving óf een juridische basis te leggen voor de uitvoeringspraktijk is niet overgenomen. De overige aanbevelingen uit de rapportage van 2015 zijn overgenomen en hebben mede bijgedragen aan een goede invulling van het strafrechtelijk beslag.

4.4 Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek doet de Raad de volgende aanbevelingen aan de minister van JenV[36]:

Ten aanzien van de minister van JenV

1. *Stel financiële middelen beschikbaar om de functie van beslagmedewerker (1fte) te borgen in de vaste formatie bij het KPCN.*
2. *Zorg voor een wettelijke basis voor zover in de uitvoeringspraktijk van het strafrechtelijk beslag de wettelijke taken van de griffie zijn overgedragen aan andere organisaties.*

Ten aanzien van het OM BES

3. *Overweeg extra capaciteit binnen het OM vrij te maken voor een goede uitvoering van het strafrechtelijk beslag. Zorg dat de tijd om beslissingen te nemen en terug te koppelen over het beslag niet (verder) oploopt. Koppel uiterlijk eind 2023 aan de Raad voor de rechtshandhaving terug wat met deze aanbeveling is gedaan.*

Ten aanzien van het KPCN

4. *Kijk kritisch naar de uitvoeringspraktijk van het strafrechtelijk beslag op Sint Eustatius en Saba. Ga met de basisteams van Sint Eustatius en Saba in gesprek over mogelijke kwetsbaarheden en kijk wat binnen de bestaande mogelijkheden van het KPCN mogelijk is om potentiële knelpunten te voorkomen. Koppel uiterlijk eind 2023 aan de Raad voor de rechtshandhaving terug wat met deze aanbeveling is gedaan.*

[36] Op grond van artikel 30, derde lid, van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving richt de Raad zijn aanbevelingen aan de minister van Justitie en Veiligheid, ook als de feitelijke opvolging daarvan (deels) op de weg van de uitvoeringsorganisaties ligt.

Bijlage 1 Aanbevelingen rapport 2015

De Raad doet in zijn rapport 'Strafrechtelijk beslag op de BES-eilanden' uit 2015 aanbevelingen aan de 'Werkgroep beslaghuis', het Korps Politie Caribisch Nederland, de Koninklijke marechaussee en het Openbaar Ministerie.

Aanbevelingen aan de Werkgroep beslaghuis.

1. Bespreek, zo nodig met het bevoegd gezag bij het Gemeenschappelijk Hof, de uitvoering van wettelijke taken van de griffie. Schep randvoorwaarden die mogelijk maken dat de griffie zijn taken uitvoert in overeenstemming met de vigerende wetgeving. Daar waar een overdracht van taken aan andere partners juridisch mogelijk en praktisch wenselijk is, zorg dan voor een legale basis door het nemen van noodzakelijke (mandaat)besluiten.
2. Onderzoek of het opportuun is om één bewaarlocatie op het eiland (Bonaire) te regelen die 24/7 toegankelijk is voor alle ketenpartners.
3. Stel vast en borg procedures die de tijdige afhandeling bevorderen en onnodige bewaring van in beslag genomen goederen voorkomen, ook bij een wisseling van functionarissen.

Aanbeveling aan het KPCN.

1. Zorg voor één integraal overzicht van alle door de medewerkers van het korps inbeslaggenomen goederen. Benoem één beheerder van dit overzicht en de bewaarlocaties en koppel deze taak aan een functie in de vaste formatie omwille van de borging.

Aanbeveling aan de Koninklijke marechaussee.

1. Vermijdt zo veel mogelijk tijdelijke opslag (buiten beveiligde opslaglocaties) van risicovolle voorwerpen. Daar waar dit niet mogelijk is, zorg ervoor dat alleen een hiervoor aangewezen functionaris toegang heeft tot deze voorwerpen.

Aanbeveling aan het Openbaar Ministerie.

1. Controleer steekproefsgewijs partijen van te vernietigen verdovende middelen.

Bijlage 2 Beleidsreactie op rapport 2015

Tweede Kamer der Staten-Generaal **2**

Vergaderjaar 2015–2016

29 279 **Rechtsstaat en Rechtsorde**

Nr. 322 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2016

Hierbij bied ik u het onderzoeksrapport van de Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) naar strafrechtelijk beslag op de BES eilanden aan[1]. In deze brief zal ik kort de belangrijkste bevindingen van het onderzoek en mijn reactie daarop weergeven.

Aanleiding

Aanleiding voor het inspectieonderzoek vormt de wens van de Raad voor de rechtshandhaving om inzicht te hebben in de vorderingen die zijn gemaakt met een aantal maatregelen van de zogeheten «Werkgroep Beslaghuis» ter verbetering van de strafrechtelijke inbeslagname op de BES-eilanden. Deze werkgroep is begin 2013 in opdracht van de Hoofdofficier van Justitie op de BES-eilanden ingesteld. Eerder in 2012 was door het Openbaar Ministerie (OM) en het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) geconstateerd dat er op de BES eilanden geen goede procedures aanwezig waren rondom het beheer van strafrechtelijk in beslag genomen goederen.
De Werkgroep Beslag is met een aantal voorstellen gekomen om de problemen rondom het beslag op de BES eilanden aan te pakken. Zo is een aantal procedures (nader) beschreven en zijn er randvoorwaarden gecreëerd en geïmplementeerd teneinde het proces van inbeslagneming en het beheer van de in beslag genomen goederen beter te stroomlijnen. Op 15 april 2014 is de leiding van de justitiële keten (Gerecht in eerste aanleg, OM en het KPCN) akkoord gegaan met de voorstellen van deze werkgroep. Sindsdien zijn de betrokken partijen bezig aan die voorstellen in de praktijk uitvoering te geven.
Twee jaar na de oprichting van de werkgroep Beslaghuis heeft de Raad een onderzoek ingesteld naar de stand van zaken van de inrichting en uitvoering van het proces van inbeslagneming op BES eilanden.

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kst-29279-322
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Bevindingen rapport

De Raad constateert dat het KPCN, de Koninklijke Marechaussee (KMar) en het OM conform de voorstellen van de werkgroep de volgende maatregelen hebben genomen. Er zijn bewaarlocaties ingericht die in voldoende mate worden bewaakt en beveiligd. Medewerkers zijn nu bekend met de instructies en handelen in overeenstemming daarmee. De organisatiestructuur voor de uitvoering van het proces is aangepast. Specifieke taken die samenhangen met de inbeslagname zijn toegekend aan daarvoor taakverantwoordelijke functionarissen. Daarnaast constateert de Raad dat de griffie zijn taken niet helemaal uitvoert zoals deze zijn vastgelegd in de wet- en regelgeving. Dit leidt tot de situatie dat er een instantie ontbreekt die regie houdt in het hele proces, zoals de wetgever dit heeft bedoeld. Uit het onderzoek blijkt echter dat dit gebrek door de inzet van andere ketenpartners niet tot ernstige tekortkomingen heeft geleid in de uitvoering van het proces van inbeslagname op BES eilanden. De Raad concludeert dat het proces van inbeslagname op de BES eilanden deugdelijk is geregeld en in het algemeen naar behoren wordt uitgevoerd.

Reactie

Wettelijk gezien zouden in beslag genomen goederen gedeponeerd moeten (kunnen) worden bij de griffie. Een van de beslissingen rondom beslag kan namelijk zijn dat het in beslag genomen goed bij de griffie gedeponeerd dient te worden. Naar aanleiding van de bevindingen van de Raad zal ik de uitvoering van de taken en de huidige taakverdeling met de Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof bespreken. Daarbij zal ik bezien of aanpassing van de huidige praktijk nodig is, dan wel of een nadere regeling (mandatering) aangewezen is.
Overigens moet het doel van de beslagprocedure zijn om zo min mogelijk te deponeren bij de griffie, maar om in beslagprocedures waar mogelijk zo snel mogelijk een definitieve beslissing te nemen.

Ik ben blij met de conclusie van de Raad dat het beslagproces op de BES eilanden ondanks het ontbreken van een bewaarlocatie bij de griffie naar behoren functioneert. Ik waardeer de inzet van de ketenpartners bij dat proces.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur

Bijlage 3 Aspecten van toezicht (Toetskader)

Kwaliteit van de taakuitvoering

'Kwaliteit van de taakuitvoering' wordt gezien als het centrale begrip waarop het toezicht primair is gericht, en niet als apart toezichtaspect. De aspecten 'governance', 'informatievoorziening', 'samenwerking' en 'toerusting' zijn randvoorwaardelijke aspecten voor de taakuitvoering.

A Governance ('sturing')

Het efficiënt en effectief realiseren van de organisatie-doelstellingen door middel van het waarborgen van de onderlinge samenhang van vier stappen: [1] (bij)sturen, [2] beheersen, [3] intern toezicht, en [4] verantwoorden.

Ad 1. (Hoe) wordt er gestuurd op het realiseren van de organisatiedoelen?
Het sturen op de realisatie van de organisatiedoelen door middel van het maken van keuzes over richting/beleid, en het sturen op kaders/werkwijze.

Ad 2. Hoe zorgt de organisatie ervoor dat deze (blijvend) de goede kant op gaat?
Het aanreiken of maken van procedures, plannen en protocollen en het invoeren en uitvoeren van deze voorgenomen werkwijze.

Ad 3. Wat onderneemt de organisatie aan activiteiten die erop gericht zijn om vast te stellen of de vooraf gestelde doelen zijn behaald?
Intern toezicht staat in het kader van het vaststellen of de doelen worden/zijn behaald.

Ad 4. Hoe verantwoordt de organisatie over de behaalde resultaten, zowel intern als aan stakeholders?
Het afleggen van verantwoording over resultaten, maar ook van de wijze van sturing, beheersen en intern toezicht houden.

B Samenwerking

Het bundelen van krachten van organisaties of organisatieonderdelen om een gezamenlijk doel te bereiken door middel van het waarborgen van de onderlinge samenhang van vier stappen: [1] (bij)sturen, [2] beheersen, [3] intern toezicht, en [4] verantwoorden.
Ad 1. (Hoe) wordt er gestuurd op samenwerking, zodat doelen gerealiseerd kunnen worden?
Het maken van strategische keuzes over samenwerking. Organisaties moeten zicht hebben op de ambities en belangen van henzelf en van relevante partners (met wie kan samengewerkt worden?), en in staat zijn om tot een gezamenlijk onderschreven doel te komen.

Ad 2. Hoe zorgt de organisatie ervoor dat samenwerking goed verloopt?
Is er sprake van een systeem/structuur dat ondersteunend is aan de (beoogde) samenwerking? Maken de partners afspraken over het nastreven van het gezamenlijke doel?

Ad 3. (Hoe) controleren de organisaties of de samenwerking plaatsvindt zoals afgesproken *en of hiermee het doel van de samenwerking wordt bereikt?*
De activiteiten die de partners van het samenwerkingsverband ondernemen om de samenwerking tussentijds of na afloop te evalueren.

Ad 4. (Hoe) verantwoorden de organisaties over het samenwerken en de daarbij behaalde resultaten?
Het afleggen van verantwoording over resultaten van de samenwerking, maar ook van de wijze van sturing, beheersen en intern toezicht houden op de samenwerking. Op welke wijze gebeurt dit?

C Informatievoorziening

Hetgeen organisaties ondernemen om te beschikken over de gegevens die nodig zijn voor het uitvoeren van de taken, en de mate waarin zij daar daadwerkelijk over die gegevens beschikken door middel van het waarborgen van de onderlinge samenhang van vier stappen: [1] (bij)sturen, [2] beheersen, [3] intern toezicht, en [4] verantwoorden.

Ad 1. (Hoe) wordt er gestuurd op informatievoorziening, zodat doelen gerealiseerd kunnen worden?
Het maken van strategische keuzes over informatievoorziening. Heeft de organisatie bijvoorbeeld een bepaalde informatiesystematiek voor ogen?

Ad 2. Hoe zorgt de organisatie ervoor dat deze steeds over kwalitatief goede informatie beschikt?
Is er sprake van een systeem/structuur dat ondersteunend is aan de (beoogde) informatievoorziening? Is daarbij nagedacht over welke gegevens nodig zijn? Waar moeten die aan voldoen?

Ad 3. (Hoe) controleert de organisatie of de informatievoorziening voldoet aan de vooraf gestelde eisen/afspraken en of deze bijdraagt aan het doel?
De activiteiten die de organisatie onderneemt om de informatievoorziening te evalueren.

Ad 4. (Hoe) verantwoordt de organisaties over de informatievoorziening?
Het afleggen van verantwoording over informatievoorziening, maar ook van de wijze van sturing, beheersen en intern toezicht houden op de informatievoorziening.

D Toerusting

De middelen die een organisatie ter beschikking heeft voor de taakuitvoering door middel van het waarborgen van de onderlinge samenhang van vier stappen: [1] (bij)sturen, [2] beheersen, [3] intern toezicht, en [4] verantwoorden.

Ad 1. (Hoe) wordt er gestuurd op toerusting, zodat doelen gerealiseerd kunnen worden?
Het maken van strategische keuzes over toerusting. De organisatie heeft een bepaalde rol: een maatschappelijke functie en (als het goed is) ambities die in het kader staan van die maatschappelijke functie.

Ad 2. Hoe zorgt de organisatie ervoor dat deze steeds over de juiste (hoeveelheid) middelen beschikt?
Is er sprake van een systeem/structuur dat ondersteunend is aan de (beoogde) toerusting? Zijn er plannen en worden er afspraken gemaakt om die toerusting te realiseren en te 'managen' ('resource management'

Ad 3. (Hoe) controleert de organisatie of de toerusting voldoet aan de vooraf gestelde eisen en of deze bijdraagt aan het doel?
De activiteiten die de organisatie onderneemt om de toerusting te evalueren. Controleert de organisatie of er in de praktijk conform de gemaakte afspraken wordt gewerkt?

Ad 4. (Hoe) verantwoordt de organisaties over de toerusting?
Het afleggen van verantwoording over de toerusting, maar ook van de wijze van sturing, beheersen en intern toezicht houden daarop. Op welke wijze gebeurt dit?

Bijlage 4 Wetsartikelen Strafvordering BES (Inbeslagneming)

Titel IX. Inbeslagneming

Eerste Afdeling. Algemene bepalingen

Artikel 119

1.
Vatbaar voor inbeslagneming zijn alle voorwerpen en vorderingen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen of om wederrechtelijk verkregen voordeel, als bedoeld in artikel 38e van het Wetboek van Strafrecht BES, aan te tonen.
2.
Voorts zijn vatbaar voor inbeslagneming alle voorwerpen en vorderingen welker verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen.

Artikel 119a

1.
In geval van verdenking van een misdrijf, waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf van ten hoogste vier of meer jaren is gesteld, of een misdrijf, waardoor op geld waardeerbaar voordeel van enig belang kan worden verkregen, kunnen voorwerpen inbeslaggenomen worden tot bewaring van het recht tot verhaal voor een ter zake van dat misdrijf op te leggen geldboete.
2.
In geval van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf, waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf van ten hoogste vier of meer jaren is gesteld, of een misdrijf, waardoor op geld waardeerbaar voordeel van enig belang kan worden verkregen, kunnen voorwerpen in beslag worden genomen tot bewaring van het recht tot verhaal voor een naar aanleiding van dat misdrijf op te leggen verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de Staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 38e van het Wetboek van Strafrecht BES.
3.
Voorwerpen die toebehoren aan een ander dan degene aan wie, in het in het eerste lid bedoelde geval, de geldboete kan worden opgelegd of degene aan wie, in het in het tweede lid bedoelde geval, het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden ontnomen, kunnen in beslag worden genomen indien:
a. die voorwerpen, onmiddellijk of middellijk, afkomstig zijn van het misdrijf in verband waarmee de geldboete kan worden opgelegd onderscheidenlijk het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden ontnomen, en
b. voldoende aanwijzingen bestaan dat die voorwerpen aan die ander zijn gaan toebehoren met het doel de uitwinning van die voorwerpen te bemoeilijken of te verhinderen, en
c. die ander ten tijde van dat gaan toebehoren wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat die voorwerpen van enig misdrijf afkomstig waren.
4.
In het geval, bedoeld in het derde lid, kunnen tevens andere aan de betrokken persoon toebehorende voorwerpen in beslag worden genomen, tot ten hoogste de waarde van de in het derde lid bedoelde voorwerpen.

Titel I. Tenuitvoerlegging

Derde Afdeling. Tenuitvoerlegging van bevelen tot vrijheidsontneming en veroordelende vonnissen

Artikel 629a

1.
Op voorwerpen en vorderingen, inbeslaggenomen op grond van artikel 119a, geschiedt het verhaal op de wijze voorzien in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering BES krachtens de onherroepelijke einduitspraak waarbij de geldboete is opgelegd.
2.
De einduitspraak, bedoeld in het eerste lid, geldt als executoriale titel. Betekening van deze titel aan de veroordeelde en, zo het beslag onder een derde is gelegd, ook aan deze, kan plaatsvinden door betekening van een kennisgeving inhoudende de bij de einduitspraak opgelegde straf, voor zover voor het nemen van verhaal van belang.
3.
Ten aanzien van derden die geheel of gedeeltelijk recht menen te hebben op de inbeslaggenomen voorwerpen en vorderingen zijn de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering BES van toepassing.